

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ خىزمەت دوكلاتى

(بېشى 3 ـ بەتتە)

بۇ قېتىملىق قۇرۇلتاينىڭ قاراپ چىقە- شىغا سۇنغان ھەق تەلەپ قانۇن دەستۇرى لايىھەسى — دۆلىتىمىز قانۇنچىللىق قۇرۇلۇ- شىدىكى بەلگە خاراكتېرلىك زور نەتىجە. بۇ نۆۋەتلىك دائىمىي كومىتېت ئۆتكەن نۆۋەت- لىك دائىمىي كومىتېتنىڭ خىزمەتلىرى ئاسا- سىدا ھەق تەلەپ قانۇن دەستۇرنى تۈزۈش خىزمىتىنى تېز ئالغا سىلجىتىپ، 2018 - يىلى 8 - ئايدا ھەرقايسى قىسىملارنىڭ لايىھەسىنى ئومۇمىي جەھەتتىن قاراپ چىقتى، ئاندىن بۆلەكلەر بويىچە كۆپ قېتىم قاراپ چىقتى ھەم مۇكەممەل ھەق تەلەپ قانۇن دەستۇ- رى لايىھەسىنى قاراپ چىقىپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ يەتتە قېتىم ئاشكارا پىكىر ئالدى، ھەرقايسى تەرەپلەردىن ئېلىنغان پىكىر 900 مىڭدىن ئاشتى. قايتا - قايتا تۈز- دىتىش كىرگۈزۈش، ئىسپىچىكلەپ خىزمەت ئىشلەش ئارقىلىق، ھازىرقى جەمئىي يەتتە قىسىم، 1260 ماددىلىق ھەق تەلەپ قانۇن دەستۇرنىڭ لايىھەسى شەكىللەندى. ئىشىند- مىزكى، بارلىق ۋەكىللەرنىڭ ئەستايىدىل قاراپ چىقىشى ئارقىسىدا، جۇڭگوچە ئالاھە- دىلىككە ئىگە بولغان، دەۋر روھى گەۋدە- لەندۈرۈلگەن، خەلقنىڭ ئارزۇسى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن، ھەق تەلەپ ھوقۇقى كاپالەت- لەندۈرۈلگەن، ئىجتىمائىي ئادىللىق - ھەققا- نىيلىق قوغدالغان ھەق تەلەپ قانۇن دەستۇ- رنى چوقۇم تۈزۈپ چىقالايمىز .

ئۆتكەن بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيانقى قانۇن چىقىرىش خىزمىتى بىزگە مۇھىم ئىلھام بەردى، ئۇ بولسىمۇ: جۇڭگو- چە سوتسىيالىزم يېڭى دەۋرگە قەدەم قويدى، قانۇن چىقىرىش جەمئىيەتىنى جەزمەن پارتىيە ۋە دۆلەت ئىشلىرى تەرەققىياتىنىڭ يېڭى تەلىپىگە ئۇيغۇنلىشىپ، خەلقنى مەركەز قىلىشتا باشتىن - ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، پارتە- يەننىڭ تەشەببۇسىنى قانۇنىي تەرتىپ ئارقە- لىق دۆلەتنىڭ ئىرادىسىگە ئايلاندۇرۇشقا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. ئىسلا- ھات، ئېچىۋېتىشنىڭ يېڭى تەجرىبىلىرى، يېڭى نەتىجىلىرىنى ۋاقىتدا ئەكس ئەتكۈ- زۇپ، قانۇن چىقىرىش تەدبىرلىرى بىلەن ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى ئۆزگارا جېسىلاشتۇ- رۇش، ئۆزگارا بىرلىككە كەلتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، قانۇننىڭ پەيتچانلىقى، سېستىمىلىقلىقى، قاراتمىلىقى ۋە ئۇنىۋىدارلىقنى كۈچەيتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك قانۇن سېستېمىسىنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك.

3. **قانۇندا بەلگىلەنگەن مەسئۇلىيەت**

بويىچە زور ئىسلاھات ـ تەرەققىيات ۋەزەد- پىلىرىنى چۆرىدەپ نازارەتچىلىك خىزمە- تىنى ئالغا سىلجىتىشۇق

توغرا نازارەت قىلىش، ئۇنۇملۇك نازا- رەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، دىققەتنى مەھمۇ- رىي ھوقۇق، مەھمۇرىي تەپتىش ھوقۇقى، سوت قىلىش ھوقۇقى، تەپتىش ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە توغرا يۈرگۈزۈشكە مەركەز- لەشتۈرۈپ، پۇقرالار ئەندىشە قىلىدىغان جىددىي ئىش، قىيىن ئىشلارغا كۆڭۈل بۆلۈپ، ئىسلاھات ـ تەرەققىيات نەتىجىلىرد- دىن پۈتۈن خەلقنى تېخىمۇ كۆپ، تېخىمۇ ئادىل مەنپەئەتلەندۈرۈپ، ئىقتىسادىي، ئىج- تىمائىي تەرەققىياتقا ۋە ئىسلاھاتتا ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىگە تېخىمۇ ياخشى كۈچ چىقاردۇق.

پىلان ۋە خامچوت نازارەتچىلىكى خىزمىتىنى قانۇن بويىچە قانات يايدۇردۇق. خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋا- لى، خاچچوتنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى توغ- رىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ، ئاساسلىق كۆرسەتكۈچ، نۇقتىلىق ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە مەبلەغ- نىڭ ئىشلىتىلىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش قاتار- لىقلارنى چۆرىدەپ 300دىن ئارتۇق پىكىر ۋە تەكىلىپنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۈچ چوڭ جەغنى ياخشى قىلىش ۋە «ئىلتىنى مۇقىم- لاشتۇرۇش» خىزمىتىنى ياخشى ئىتىلەشكە كۈچ قوشتۇق. 2018 - يىللىق مەركەز خاە- چوتىنىڭ ئىجراسى ۋە باشقا مالىيە كىرىم - چىقىمىنى ئىقتىسادىي تەپتىش قىلىش خىزمىتى دوكلاتى، ئىقتىسادىي تەپتىش قىلىپ ئېنىقلاند- ىغان مەسىلىلەرنىڭ تۈزىتىلىش ئەھۋالى توغە رىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مالىيە قانۇن - نىزاملىرىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشىغا، مەسىلە- لەرنى چوڭقۇرلاپ تۈزىتىشىگە ھەيدەكچە- للىك قىلدۇق.

خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ خامچوت تەكشۈ- رۇش - نازارەت قىلىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى چىقىم خامچوتى ۋە سىياسىتىگە كېڭەيتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، دۆلەت مۇلا- كىنى باشقۇرۇش - نازارەت قىلىشنى كۈچەيد- تىش — پارتىيە مەركىزي كومىتېتى خەلق قۇرۇلتىيىغا يۈكلىگەن ئىككى تۈرلۈك مۇھىم مەسئۇلىيەت. دائىمىي كومىتېت «ئومۇمىي داكىرىلىك تەكشۈرۈش، پۈتۈن جەريانلىق نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش» تەلىپى بويىچە، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەپتىشلىكتە تەك- شۈرۈپ ئېنىقلانغان گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى تۈزىتىش ئەھۋالى ئۈستىدىكى نازارەتچىلىك- نى يەنىمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى پىكىرنى تۈزۈپ، پارتىيە مەركىزي كومىتېتىنىڭ تەدبىر - ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنى خامچوت تۈزۈش ۋە خامچوتنى ئىجرا قىلىش داۋامىدا ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە تۈرتكە بولدۇق. دىققەتنى مالىيە سىياسىتىنى يولغا قويۇش، تارماقلار خامچوتنى ئىجرا قىلىش، يۆتكەمە چىقىمىنى تۆۋەنگە چۈشۈ- رۈش، يەرلىك ھۆكۈمەت زابىوملىرىنى تارقە- تىش، ئىشلىتىش ئەھۋالى، بۇلغىنىشنىڭ ئالا- دىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈزەشكە دائىر سىيا- سەت تەدبىرلەر ۋە مالىيە مەبلىغىنى ئورۇند- لاشتۇرۇش ئەھۋالى قاتارلىق مۇھىم نۇقتە- لارغا مەركەزلەشتۈرۈپ، ئۇدا ئىز قوغلاپ نازارەت قىلىپ، جەمئىي 25 قېتىم مەخسۇس تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، 35 قېتىم خىزمەت دوكلاتى ئاڭلاپ، تۆت قېتىم مەخسۇس تېپ- مىدا قاراپ چىقىپ، توققۇز تۈرلۈك مەخسۇس مەبلەغنى تەكشۈرۈپ، مالىيە مەد- لىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئۇنۇمى ۋە سىياسەتنىڭ يولغا قويۇلۇش ئۇنۇمىنى تەكشۈرۈش - نا- زارەت قىلىشنى يەنىمۇ كۈچەيتتۇق. يەرلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ خامچوت تەكشۈرۈش - نازارەت قىلىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى چىقىم خامچوتى ۋە سىياسىتىگە كېڭەيتىش ئىسلا- ھات تەدبىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە تۈرتكە بولدۇق، بارلىق ئۆلكە (ئاپتونوم رايون، شەھەر)لەرنىڭ ھەممىسى يولغا قويۇش پىك- رىنى تۈزۈپ چىقتى. ئومۇميۈزلۈك قېلىپلاش- تۇرۇش، ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش، نازا- رەت كۈچلۈك بولۇش نىشانى بويىچە، دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش - نازارەت قە- لىشىنىڭ بەش يىللىق خىزمەت پىلانىنى تۈزدۇق، 2018 - يىللىق دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى ئۇنۈپەر- سال دوكلات ۋە مەملىكەت بويىچە مەھمۇ- رىي، كەسپىي خاراكتېرلىك دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى مەخسۇس دوكلاتنى قاراپ چىقىپ، دۆلەت مۈلكىنى باش- قۇرۇش - نازارەت قىلىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش - كېڭەيتىش، ئۇنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ - ئۇ- نىڭ دەۋلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئەھۋالىنى نىڭ دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئەھۋالىنى قانۇن بىلەن مۇلازىمەت ئىشلىرىنى ئىسلاھ قىلىش، مەدەنە- ييەت كەسپلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، تاشقى سودىنىڭ تىپىنى ئۆزگەرتىپ، دەرەجە- سىنى ئۆستۈرۈشنى تېزلىتىش، باجنى كېچەيد- تىش - ھەقىى تۆۋەنلىتىش، مالىيەدىن ئاجرد- تىلغان ئېكولوگىيەلىك مۇھىتنى ئاسراش مەد- لىغىنى تەقسىملەش ۋە ئىشلىتىش ئەھۋالى، 2018 - يىللىق ۋە 2019 - يىللىق مۇھىت ئەھ- ۋالى ۋە مۇھىت ئاسراش نىشانىنىڭ ئورۇند- دىلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى 11 مەخسۇس خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ جانىجان مەنپەئە- تىگە چېتىلىدىغان گەۋدىلىك مەسىلىلەرنىڭ ھەل قىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، تەمىنات تەرەپلىك قۇرۇلمىلىق ئىسلاھاتقا ۋە ئىقتە- سادىنىڭ يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولدۇق. نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، مىللىي رايونلاردا چېگرا رايونى ئگۈللەندۈرۈش - خەلقنى يېپ- تىتى ھەرىكىتى، سېستېمىلىق پۇل مۇئامىلە خەۋپ - خەتىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى

تۈگىتىش، نوپۇسنىڭ قېرىلىشىشىغا تاقابىل تۇرۇش، كۈتۈنۈش سۇغۇرتىسى فوندىنى باشقۇرۇشى ۋە ئىسلاھ قىلىش، دۆلەت خەۋپسىزلىكى قانۇنىنى يولغا قويۇش، رېۋەد- زىيە تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى ۋە رېۋىزىيە قا- نۇنىنى يولغا قويۇش قاتارلىق يەتتە تۈرلۈك مەخسۇس تېمىلىق تەكشۈرۈپ تەتقىق قە- لىشنى قانات يايدۇرۇپ، خىزمەتلەرنى كۈ- چەيتىش ۋە ياخشىلاش تەكلىپىنى ئوتتۇرىغا قويدۇق .

قانۇن يۈرگۈزۈش خىزمىتى نازارەتچە- لىكىنى كۈچەيتتۇق. 2018 - يىلى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ «ئىجرا قىلىش قىيىن بولۇش» مەسىلىسىنى ھەل قىلىش خىزمىتى ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىققاندىن كېيىن، 2019 - يىلى ئىز قوغلاپ نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، داڭغ- مىي كومىتېت تەركىبىدىكىلەرنىڭ قاراپ چىقىشى پىكىرنىڭ بېجىرىلىش ئەھۋالى توغە رىسىدىكى دوكلاتنى مەخسۇس ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ، «ئىجرا قىلىش قىيىن بولۇش» مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش جەھەتتىكى نەتىجىنى مۇستەھ- كەملىدۇق. جىنايى ئىشلارنى سوت قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئەھۋالى توغرىسىدد- كى دوكلاتنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ، سوت قىلىش مەركەز قىلىنغان جىنايى ئىشلار دەۋاسى تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈردۇق. ئومۇمىي مەنپەئەت دەۋاسىغا دائىر تەپتىشلىك خىزمىتىنى دوكلاتىنى رۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ ھەمدە مەخسۇس تېمىدا سىرۇرۇشتۇرۇشنى يولغا قويۇپ، تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ دۆلەت مەنپەئىتى ۋە ئىجتىمائىي ئومۇمىي مەنپەئەتنى قوغداشتىن ئىبارەت قانۇندا بەلگىلەنگەن مەسئۇلىيىتىنى ياخشى ئادا قىلىشقا تۈرتكە بولدۇق.

قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇردۇق. قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى مې- خانىزمى ۋە شەكلى، ئۇسۇلىنى مۇكەممەل- لەشتۈرۈپ، ماددىمۇماددا قانۇندىكى بەلگە- لىمىگە سېلىشتۇرۇپ تەكشۈرۈپ، ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ قانۇن - تۈزۈم ۋە قانۇندا بەل- گىلەنگەن مەسئۇلىيىتىنى قاتتىق ئەمەلىيلەش- تۈرۈۈشىگە تۈرتكە بولدۇق. ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش قانۇنى، سۇ بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش قانۇنى، ئالىي مائارىپ قانۇنى، ئىشقا ئورۇنلىشىشنى ئىلگە- رى سۈرۈش قانۇنى، ھاسىلىي ئېنېرگىيە قا- نۇنى، بېلىقچىلىق قانۇنى قاتارلىق ئالتە قا- نۇننىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈ- رۈپ، ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ تە- رەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش قانۇنى، سۇ بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىن- لەش قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش دوك- لاتىنى قاراپ چىقىشقا بىرلەشتۈرۈپ، ئىككى قېتىم مەخسۇس تېمىدا سۈرۈشتۈرۈشنى يولغا قويدۇق. سۇ بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش قانۇنى قاتارلىق تۆت تۈرلۈك قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى ئۈچىنچى تەرەپنى باھالاشقا كىرگۈزۈپ، تەكشۈرۈشنىڭ ئىلمىيلىكى، ئوبىيېكتىپلىقى ۋە نوپۇزىنى ئۆستۈردۇق. قانۇننىڭ يولغا قويۇ- لۇش ئەھۋالىنى باھالاشنىڭ يېڭى شەكلى، يېڭى چارىسى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ تەرەققىيات- ى ئىلگىرى سۈرۈش قانۇنى، كارخانا ۋەيد- رانچىلىقى قانۇنى، مەھسۇلات سۈپىتى قانۇ- نى چىقىرىلغاندىن كېيىن باھالاشنى قانات يايدۇرۇپ، قانۇن چىقىرىش تەدبىرى، تۇ- زۇمنىڭ لايىھەلىنىشى، قانۇننىڭ يولغا قويۇ- لۇشى بىلەن ئۇنۇمنىڭ ئىنكاس قايتۇرۇش- ىدىكى يېپىق ھالقىنى شەكىللەندۈرۈپ، قانۇن چىقىرىش ۋە نازارەت قىلىش خىزمىتىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈردۇق .

4. **ۋەكىللەرنىڭ مەسئۇلىيەتنى قانۇن بويىچە ئادا قىلىشىغا مەدەت بېرىش ۋە مۇ- لازىمەت قىلىش خىزمەت تۈزۈمى، مېخانىز- مى قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتتۇق** — مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللە- رى - دۆلەت ئالىي ھاكىمىيەت ئورگىنىنى تەشكىل قىلغۇچى خادىملار. ۋەكىللەرنىڭ ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىش خەلقىنىڭ ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىش دېمەكتۇر، ۋەكىللەرنىڭ قانۇن بويىچە مەسئۇلىيەت ئادا قىلىشىغا كا- پالەتلىك قىلغانلىق خەلقنىڭ ئۆز ئىشىغا ئۆزى ئىگە بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلغانلىقتۇر.

شۇڭا، دائىمىي كومىتېت مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى خىزمىتىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش توغرىسىدا 35 ماددىلىق كونكرېت تەدبىر تۈزۈپ، ۋەكىللەرنىڭ مەسئۇلىيەتنى قانۇن بويىچە ئادا قىلىشىغا تې- خىمۇ ياخشى مەدەت بەردۇق ۋە كاپالەتلىك قىلدۇق .

ۋەكىللەرنىڭ تەكلىپ ۋە تەۋسىيەلىردە- نى ئەستايىدىل بېجىردۇق. 13 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 2 - يىغىنى مەزگىلىدە ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپ ۋە تەۋسىيەلەرنى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ مەخسۇس كومىتېتلىرى قانۇن بويىچە قاراپ چىقتى، ئالاقىدار بېجىرگۇچى ئورۇنلار نەتىجە بىلەن جەريانغا تەڭ ئەھمە- يەت بېرىشتە چىڭ تۇرۇپ، «نۇقتا بىلەن نۇقتا» ئالاقىلىشىپ، «يۈز تۇرا» پىكىر ئالا- ماشتۇرۇپ، ۋەكىللەر ۋە ئەسلىي سايلىغان ئورۇنغا بېجىرىش ئەھۋالى ۋە نەتىجىسىنى ۋاقىتدا ئۇقتۇردى. ھەيۋەت رىياسىتى قاراپ چىقىشقا تاپشۇرغان 491 پارچە ۋەكىللەر تەك- لىپى بېجىرىلىپ بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە 27 پارچە تەكلىپ چېتىلىدىغان 12 قانۇن چىقە- رىش تۇرى قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى، 56 تەكلىپ چېتىلىدىغان توققۇز قانۇن چىقىرىش تۇرى قاراپ چىقىشقا سۇنۇلدى. 191 تەكلىپ چېتىلىدىغان 65 قانۇن چىقىرىش تۇرى قانۇن چىقىرىش بىرىك پىلانى ياكى پىلانغا كىرگۈزۈلدى. 8160 پارچە تەۋسىيە 193 بې- جىرگۇچى ئورۇننىڭ بېجىرىشىگە تاپشۇرۇل- دى ھەمدە بۇنىڭ ئەھۋالى ۋەكىللەرگە جاۋاب بېرىلدى، ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەسى- لىلەردىن ھەل قىلىندى ياكى پىلان بويىچە تەدرىجىي ھەل قىلىندىغىنى تەۋسىيە ئومۇ- مى سانىنىڭ %71.3نى ئىگىلىدى. 22 تۈرلۈك نۇقتىلىق ھەيدەكچىلىك قىلىپ بېجە- رىلىدىغانلىقى بېكىتىلگەن تەۋسىيە ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان 276 پارچە تەۋسىيەگە جې- تىلىدىغان بولۇپ، يەتتە مەخسۇس كومىتېت بېجىرىشكە ھەيدەكچىلىك قىلىشقا مەسئۇل قىلىندى، بۇنىڭ بىلەن بىر تۈركۈم ئەھمەلي مەسىلىلەرنىڭ ھەل قىلىنىشى ئىلگىرى سۇ- رۇلدى. يىغىن يېپىق مەزگىلدە ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان 560 پارچە پىكىر ۋە تەكلىپ ئەستايىدىل بېجىرىلدى، بۇنىڭ ئە- چىدە ۋەكىللەر بىۋاسىتە ئوتتۇرىغا قويغىنى 210 پارچە، كومىتېت باشلىقلىرى يىغىنى تەر- كىبىدىكىلەر ئارقىلىق تاپشۇرۇلغىنى 63 پارچە، دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى ئارقىلىق تاپشۇرۇلغىنى ئون پارچە، دائىمىي كومىتېت يىغىنى مەزگىلىدە سىرتتىن قاتناشقان ۋەكىل- لەر ئوتتۇرىغا قويغىنى 277 پارچە.

ۋەكىللەرنىڭ قانۇن چىقىرىش خىزمىتە- دىكى رولىنى جارى قىلدۇردۇق. ۋەكىللەر- نىڭ تەكلىپ، تەۋسىيەلىرىگە ئاساسەن، قانۇن چىقىرىش تۈرلىرىنى مۇھاكىمە قىلىپ بېكە- تىپ، ۋەكىللەرنى قانۇن لايىھەسىنى تەكشۈ- رۈپ تەتقىق قىلىش، تەييارلاش، دەلىللەش، قاراپ چىقىش، باھالاش قاتارلىق خىزمەتلەرگە بىۋاسىتە قاتنىشىشقا تەكلىپ قىلدۇق. ئۇنۈپەر- سال، ئۇل خاراكتېرلىك مۇھىم قانۇن لايىھەلە- رىنى بارلىق ۋەكىللەرگە پىكىر ئېلىش ئۈچۈن بېسىپ تارقىتىپ بەردۇق، كەسپىي خاراكتېرى كۈچلۈك قانۇن لايىھىلەرنى ئالاقىدار كەسىپ ياكى ساھەدىكى ۋەكىللەرگە پىكىر ئېلىش ئۈچۈن بېسىپ تارقىتىپ بەردۇق.

دائىمىي كومىتېتنىڭ ۋەكىللەر بىلەن بولغان ئالاقىسىنى كۈچەيتتۇق. دائىمىي كو- مىتېت تەركىبىدىكىلەرنىڭ ۋەكىللەر بىلەن ئالاقە باغلاش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۇ- رۇپ، مەخسۇس كومىتېتلار، خىزمەت كومە- تېتىلىرىنىڭ ۋەكىللەر بىلەن بولغان ئالاقىنى كۈچەيتىشىگە تۈرتكە بولدۇق. دائىمىي كو- مىتېت تەركىبىدىكىلەر كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق ۋەكىللەر بىلەن ئالاقە باغلاپ، ئەھۋال ئىنكاس قىلىش، پىكىر ئېلىشى يوللە- رىنى راۋانلاشتۇرۇپ، ئاساسىي قاتلاننىڭ ئەھۋالىنى تېخىمۇ ياخشى ئىگىلەپ، خەلقنىڭ ساداسىنى ئەكس ئەتتۈردى. ۋەكىللەرنىڭ دائىمىي كومىتېت، مەخسۇس كومىتېتلارنىڭ خىزمىتىگە قاتنىشىش مېخانىزمىنى ئاكامۇلا- لاشتۇرۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ۋەكىل- لەرنى قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈشكە قاتنە- ششىقا 74 ئادەم قېتىم تەشكىللىدۇق، ۋەكىل- لەرنى خامچوت تەكشۈرۈش - نازارەت قە- لىسىقا 73 ئادەم قېتىم تەكلىپ قىلدۇق، ۋە- كىللەرنى 298 ئادەم قېتىم دائىمىي كومىتېت يىغىنىغا سىرتتىن قاتنىشىشقا تەكلىپ قىلدۇق، بەش قېتىم سىرتتىن قاتناشقان ۋەكىللەر

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ خىزمەت دوكلاتى

سۆھبەت يىغىنى ئاچتۇق .

ۋەكىللەرنىڭ خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان ئالاقىسىنى قويۇقلاشتۇردۇق. يەرلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى تەشكىللەپ يېقىن ئەتراپتىكى ۋەكىللەر ئالاقىلىشىش پوۋد- كىتى، ۋەكىللەر ئائىلىسى ۋە ئاساسىي قاتە- لامنىڭ قانۇن چىقىرىش ئالاقە پونكىتىنىڭ پائالىيەتلىرىگە قاتناشتۇرۇشقا تۈرتكە بولدۇق. يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇ- رۇلتايلىرى ۋەكىللەر ئالاقىلىشىشى پونكىتى ۋە ۋەكىللەر ئائىلىسىدىن 228 مىڭىنى قۇرۇپ، ۋەكىللەرنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئادا قە- لىشى ئۈچۈن مەۋقە ئاساسىي قاتالغا قويۇل- ىغان، ئاممىغا يېقىنلاشقان، شەھەر - يېزىلار- نى قاپلىغان خىزمەت سۇپىسى ھازىرلاپ بەردى. كەڭ ۋەكىللەر كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق ئاممىنىڭ پىكىر - تەشەكلىپلىرىنى ئاڭلاپ ۋە ئىنكاس قىلىپ، بۇقىرنىڭ ئەھ- ۋالىنى تۆۋەنگە، تۆۋەننىڭ ئەھۋالىنى يۇقى- رىغا يەتكۈزىدىغان مۇھىم رولنى جارى قىل- دۇردى.

ۋەكىللەرگە قارىتىلغان مۇلازىمەت كا- پالىتى خىزمەت سەۋىيەسىنى كۆستۈردۇق. 1830 نەپەر ۋەكىلنى مەخسۇس تېمىدا تەك- شۈرۈپ تەتقىق قىلىشى، تەكشۈرۈش ۋە كۆزدىن كەچۈرۈشكە تەشكىللەپ، 91 پارچە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش دوكلاتى شەكىلە- لەندۈردۇق. تەربىيەلەش بايلىقىنى ئاساسىي قاتلام ۋەكىللىرىگە مايىللاشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پۈتۈن بىر يىلدا 1900 ئادەم قېتىمە- دىن كۆپرەك ۋەكىلنى مەركەزلىك تەربىيە- لەشكە قاتناشتۇردۇق. 13 - نۆۋەتلىك داڭغ- مىي كومىتېت ۋۇجۇدقا كەلگەندىن بۇيان جەمئىي 3200 ئادەم قېتىمدىن كۆپرەك ۋە- كىلنى مەركەزلىك تەربىيەلىدۇق، مەسئۇلە- يەت ئادا قىلىش - ئۆگىنىشنىڭ ئاساسىي قاتلام ۋەكىللىرىنى تولۇق قاپلىشىنى ئاسا- سىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇردۇق. 1254 ئادەم قېتىم ۋەكىلنى «بىر ھۆكۈمەت، بىر كومىتېت، ئىككى مەھكىمە»نىڭ ۋەكىللەر بىلەن ئالاقىلىشىش پائالىيىتىگە قاتنىشىشقا بىرتۇتاش ئورۇنلاشتۇردۇق. ۋەكىللەر تۇ- رۇشلۇق ئورۇن بىلەن پىكىر ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ۋەكىللەرنىڭ مەسئۇلىيەت ئادا قىلە- شى ئۈچۈن ياخشى شارائىت ياراتتۇق.

بۇ قېتىمقى يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش جېڭىدە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى ۋە يەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى پارتىيە مەركە- زىي كومىتېتىنىڭ بۇيرۇقىغا پائال ئاۋاز قوشۇپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىكوم، ھۆكۈ- مەتلەرنىڭ رەھبەرلىكى ۋە تەشكىللىشى ئاس- تىدا يۇقۇمغا تاقابىل تۇرۇشنىڭ بىرىنچى سې- پىگە ئائىلىنىپ، پەن - تېخنىكا تەتقىقاتىدا ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىشقا قاتنىشىپ، ماددىي ئەشيا تەمىناتىنى كاپالەتلەندۈرۈپ، بەس - بەستە پۇل ۋە ماددىي ئەشيا ئىگئانە قىلىپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئەقىل - تەدبىر كۆر- سىتىپ، ھەرقايسى سەپلەردە، ئۆزىنىڭ خىزمەت ئورنىدا ئۆز رولىنى پائال جارى قىلدۇرۇپ، خەلققە ۋەكىللىك قىلىش، خەلقنى كۆزلەش، خەلققە مۇلازىمەت قىلىشتىن ئىبا- رەت شەرەپلىك بۇرچىنى ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق ئەمەلىيىتىدە كۆرسەتتى.

5. **پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە ئومۇمىيىتىگە مۇلازىمەت قىلىشنى چۆردەدەپ تاشقى خىزمەتنى قانات يايدۇردۇق** شى جىنپىڭنىڭ دىپلوماتىيە گىدىيەسىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، خەلق قۇ- رۇلتىيىنىڭ دۆلەت دىپلوماتىيەسىدىكى فۇنك- سىيەلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، خەلق قۇ- رۇلتىيىنىڭ تاشقى خىزمەتتىكى تەشەببۇسكار- لىقىنى، قاراتمىلىقلىقىنى ۋە بىرتۇتاش پىلانە- لاشچانلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتتۇق. جەمئىي 36 دۆلەت ۋە ھەرقايسى ئەل پارلامېنتلىرى ئىتە- تىپاقىدىن جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەن 53 ئۆمەك - كۆرۈپ